

Onderzoek beschermde soorten
Clusters 311.003,
311.007 & 314.003 te
Heerde

Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

0318 655 626

info@deslijpkruik.nl

www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel	Onderzoek beschermde soorten clusters 106.002, 108.012 & 108.015 te Vaassen
Betreft	Soortgericht onderzoek i.h.k.v. verduurzaming en onderhoud
Locatie	Cluster 311.003 Kamilleweg 37, 39, 43-49, 53, 2-6, 10-14 te Heerde Cluster 311.007 Klaverweg 13-23, Molenkampweg 40-50, Papaverweg 1-15 te Heerde Cluster 314.003 De Wikke 1-7, Kamilleweg 59, 61, 65, 71, 73, Klaverweg 22-36 te Heerde
Auteur	 (sink@deslijpkruik.nl)
Opdrachtgever	Woonstichting Triada
Datum	13-11-2024
Status	Versie 2

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving (Omgevingswet). Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren zijn echter niet te geven. De inventarisaties zijn momentopnames en het is niet mogelijk om bij het onderzoek rekening te houden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en -beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar. De Slijpkruik Ecologie BV is niet aansprakelijk voor beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door De Slijpkruik Ecologie BV uitgevoerde onderzoek. Daarnaast is De Slijpkruik Ecologie BV niet aansprakelijk voor gevolgschade, of voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van uitgevoerde onderzoeken door De Slijpkruik Ecologie BV.

© De Slijpkruik Ecologie B.V. (2024)

Niets uit dit rapport mag openbaar worden gemaakt of gepubliceerd door middel van; druk, fotokopie of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Slijpkruik Ecologie B.V. of de opdrachtgever.

Wijze van citeren: Mossink, J. 2024. *Onderzoek beschermde soorten clusters 311.003, 311.007 en 314.003 te Heerde*, De Slijpkruik Ecologie BV.

Omslagfoto: Impressie van het plangebied. Bronvermelding; foto's zijn door de auteur gemaakt tenzij anders aangegeven.

1. Aanleiding, doel en beschrijving plangebied

1.1 Aanleiding en doel

Voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van soortgericht onderzoek naar nestplaatsen van huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van vleermuizen, uitgevoerd aan de Kamilleweg, Klaverweg, Molenkampseweg, Papaverweg en De Wikke in Heerde, gemeente Heerde in de provincie Gelderland. De onderzoekslocatie betreft een deel van een woonwijk in de bebouwde kom van Heerde (afbeelding 1.1, 1.2 & 1.3). Triada heeft haar woningbezit onderverdeeld in 'clusters'. Woonstichting Triada is voornemens om de woningen te verduurzamen. In 2023 heeft adviesbureau De Slijpkruik Ecologie een quickscan uitgevoerd (Ecologische quickscan clusters 311.003, 311.007 en 314.003 & 315.001 te Heerde, Mossink 2023).

Uit de quickscan is gebleken dat de bebouwing potentieel geschikt is als nestplaats voor huismussen en gierzwaluwen en als verblijfplaats voor vleermuizen. Onder andere door aanwezigheid van openingen naar ruimtes onder de dakpannen, ruimtes tussen kantpannen en overstek, en achter panelen aan de voor- en achterkanten van de woningen.

De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot aantasting of vernieling van jaarrond beschermde nest- of verblijfplaatsen van beschermde soorten. Dit zou een overtreding van de Omgevingswet (Ow) betekenen. Een actualisatie van het soortgericht vervolgonderzoek is uitgevoerd om vast te stellen of de voorgenomen dakrenovatie leidt tot overtredingen ten opzichte van de Ow waarvoor vervolgstappen in de vorm van mitigerende/compenserende maatregelen en/of een omgevingsvergunning nodig zijn. In dit rapport volgt een beschrijving van de werkwijze, gevolgd door resultaten en advies ten aanzien van de te nemen vervolgstappen.

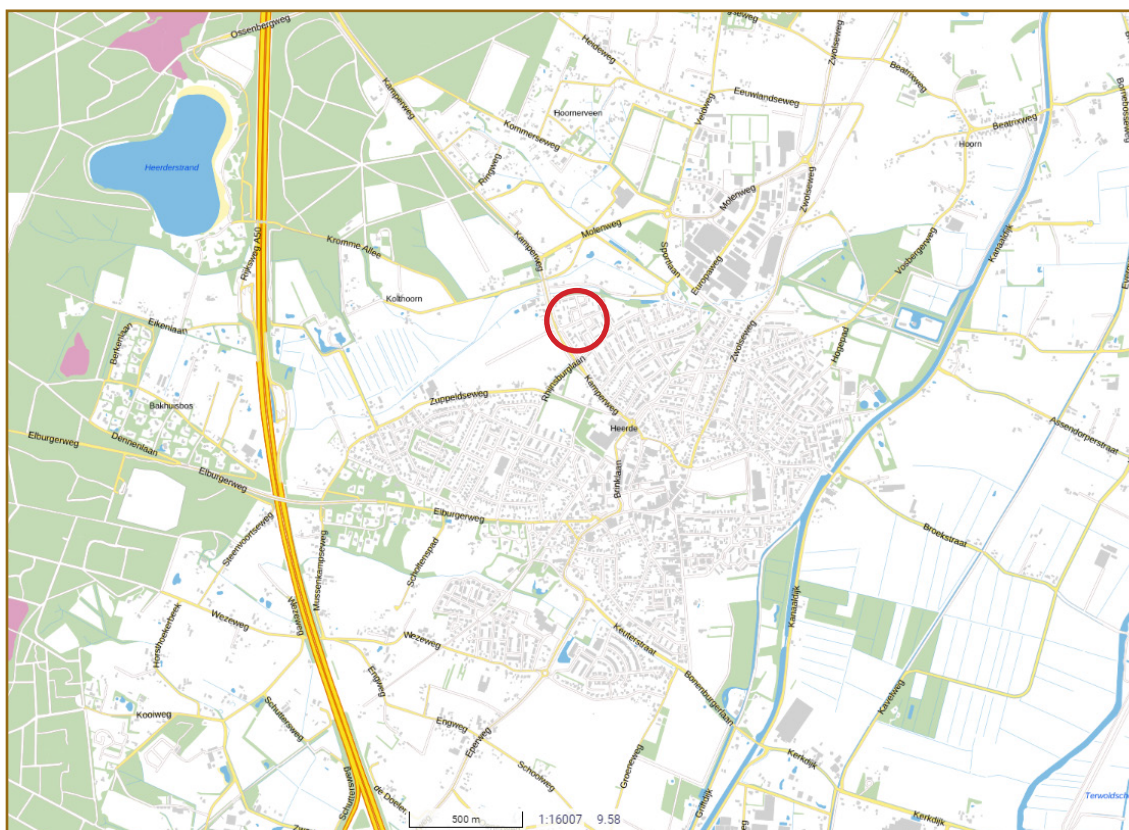
1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit delen van drie clusters. Van cluster 314.003 behoren 17 van de in totaal 27 woningen tot het plangebied. De overige woningen behoren tot het plangebied Molenkamp Noord te Heerde. De aantallen woningen, adressen en ingrepen zijn te vinden in tabel 1.1. Van cluster 311.003 zijn na afronding van de inventarisaties 2 woningen verkocht, waardoor dit cluster nu nog uit 11 woningen bestaat.

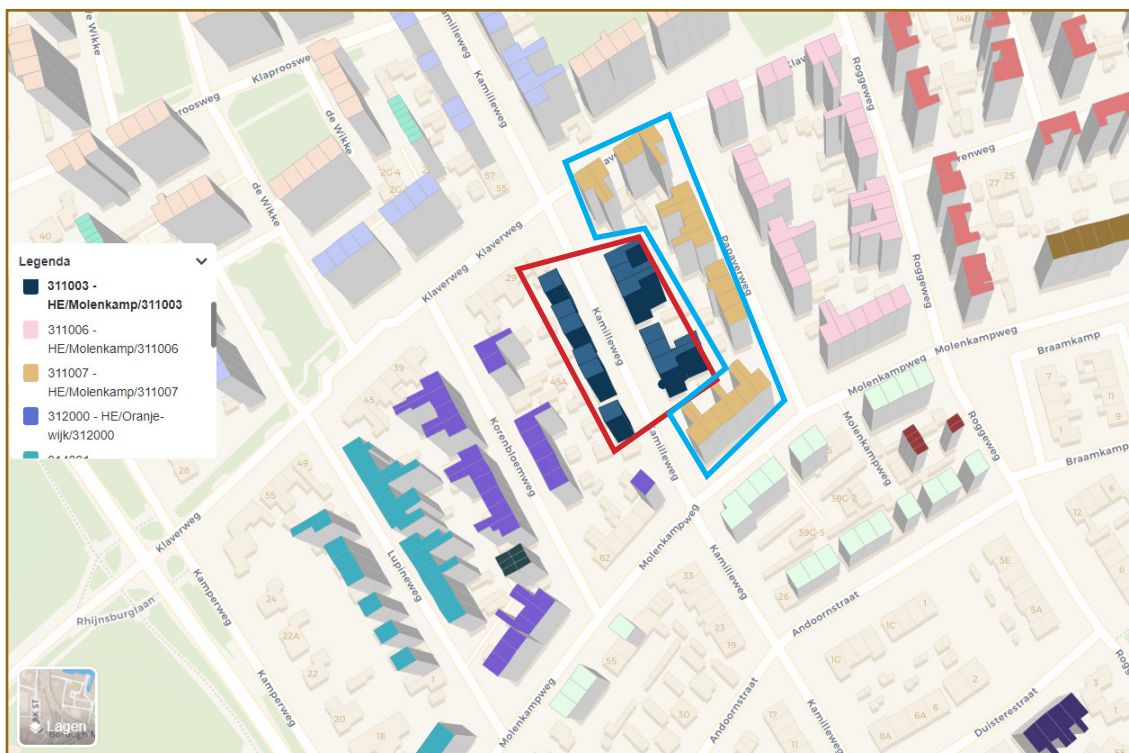
Cluster	Aantal woningen	Straat + huisnummer	Ingrep
311.003	11*	Kamilleweg 2, 4, 6, 10, 12, 14, 37, 43, 47, 49, 53, te Heerde	Verduurzaming
311.007	20	Klaverweg 13-23 (oneven), Molenkampweg 40-50 (even), Papaverweg 1-15 (oneven) te Heerde	Verduurzaming
314.003	17	De Wikke 1-7 (oneven), Kamilleweg 59, 61, 65, 71, 73, Klaverweg 22-36 (even) te Heerde	Verduurzaming

Beschrijving clusters 311.003, 311.007 en 314.003

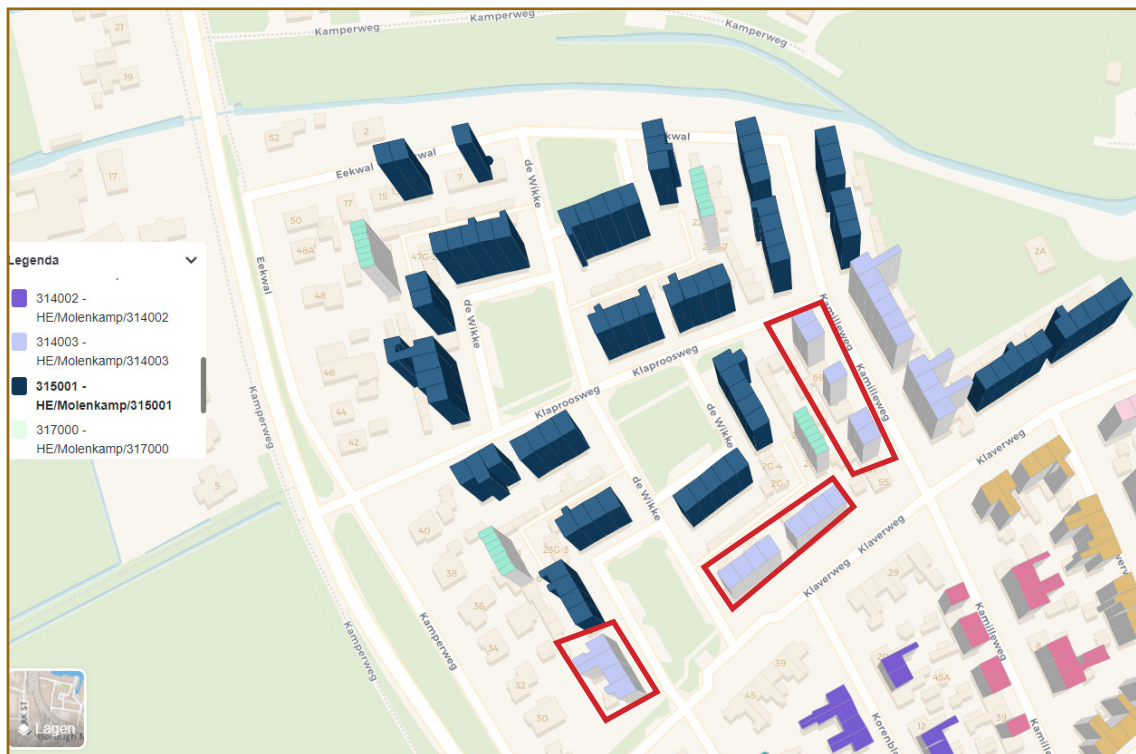
De woningen in deze clusters zijn verdeeld over 13 woonblokken en hebben allen dezelfde bouwstijl. De bakstenen gevels hebben een voor zover bekend ongeïsoleerde luchtsponw, maar in het verleden is op veel verduurzamingslocaties van Triada gebleken dat deze in het verleden (deels) toch geïsoleerd zijn. De spouw is door open stootvoegen en mogelijk ter hoogte van de kantpannen toegankelijk, mits deze niet nageïsoleerd is. Zolang dit niet duidelijk is wordt uitgegaan van geschiktheid voor vleermuizen, en zelfs als ze ooit nageïsoleerd zijn worden er toch regelmatig vleermuizen aangetroffen bijvoorbeeld doordat het isolatiemateriaal is weggezaakt. De daken zijn voorzien van een bol type dakpan met een overstek aan de kopse kanten. De meeste, maar niet alle woningen hebben een stenen schoorsteen. In de achtertuinen staan (lage)

Afbeelding 1.1: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Heerde en omgeving.
Bron: Pdok Viewer BRT achtergrondkaart (app.pdok.nl/viewer).

Afbeelding 1.2: Kaart met woningen Woonstichting Triada clusters 311.003 (rood kader) en 311.007 (blauw kader). Bron: Luxs.

Afbeelding 1.3: Kaart met woningen Woonstichting Triada cluster 314.003 (rood kader) behorende tot het plangebied. Het lila gedeelte zonder kader behoort tot plangebied Molenkamp Noord te Heerde. Bron: Luxs.

bergingen met golfplaten daken. Veel achtertuinen zijn grotendeels voorzien van verharding, er staan nauwelijks grotere struiken of bomen. De voortuinen zijn relatief smal met veelal lage sierplanten en -struiken of verharding. Aan de kopse kanten zijn tuinen aanwezig met op een aantal plekken lagere struiken en op andere plekken struiken en boompjes die tot de bovenste verdieping reiken. Ook zijn er enkele hoekwoningen met (deels) begroeide gevels, en een aantal woningen waar nestkasten voor huismussen en vleermuizen aan zijn opgehangen als tijdelijke compensatie voor projecten elders in de wijk. Het gedeelte van de wijk ten noorden van de Klaverweg heeft een relatief groen karakter, met grote bomen langs de Klaverweg en rond de grasvelden die verspreid in de wijk liggen. Ten zuiden van de Klaverweg is minder openbaar groen aanwezig. Aan de noordrand van de wijk is een groenstrook langs een beek aanwezig. Daarachter ligt een kleinschalig cultuurlandschap dat aan de uitgestrekte bossen van de Veluwe grenst.

2. Methode

2.1 Vleermuisonderzoek

Om vast te stellen of vleermuizen daadwerkelijk gebruik maken van de bebouwing binnen het plangebied als verblijfplaats is gericht onderzoek uitgevoerd naar vaste rust- en verblijfplaatsen conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2021 (opgesteld door o.a. Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging). Dat wil zeggen vijf gerichte, nachtelijke veldbezoeken in geschikte periodes (3x tussen 15 mei -15 juli voor zomer-/kraamverblijfplaatsen en 2x tussen 15 augustus- 30 september voor paarverblijfplaatsen) en bij gunstige weersomstandigheden om aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te onderzoeken. Te verwachten soorten zijn op basis van type bebouwing, omgeving, verspreidingsgegevens en eerder uitgevoerde inventarisaties de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Op basis van verspreidingsgegevens en resultaten van eerdere inventarisaties zijn geen andere soorten te verwachten. De te onderzoeken functies zijn zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen. Er is geen

onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen uitgevoerd omdat alle woningen 'simpele' blokken met rijwoningen betreffen zonder geschakelde bouw, hoogbouw, dilatatievoegen en andere geschikte structuren voor grote groepen vleermuizen om te overwinteren.

De inventarisaties zijn uitgevoerd door ervaren vleermuisdeskundigen met tenminste twee veldseizoenen ervaring in soortgelijke projecten. Het plangebied is tijdens de inventarisaties verdeeld in meerdere deelgebieden. Tijdens de inventarisaties van paarverblijven volstaat de inzet van 4 personen. Tijdens de onderzoeken naar zomer- en kraamverblijfplaatsen is dit aantal verdubbeld naar 8 zodat het plangebied voldoende kon worden overzien (ten minste 75% conform het Vleermuisprotocol). Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een zogenaamde batdetector met opnamefunctie (Elekon Batlogger M of Titley Anabat Scout), warmtebeeldcamera (Hikmicro Lynx Pro LH15), verrekijker en zichtwaarnemingen.

Tabel 2.1: Overzicht inventarisaties vleermuizen clusters 311.003, 311.007 & 314.003 Heerde.

Datum	Periode-Temp-Weer	zonsondergang/ -opkomst	Aantal personen	locatie en doel inventarisatie vleermuizen = VL paar = P zomer-/kraam = Z/K
22-08-2023	23.50-01.50, 18-16 °C, halfbewolkt, 1 Bft	20.48/06.28	4	VL P, hele plangebied
24-09-2023	22.35-00.35, 12-11 °C, helder, 2-3 Bft	19.31/07.23	4	VL P, hele plangebied
23-05-2024	21.35-23.45, 15-12 °C, bewolkt, 1 Bft	21.38/05.25	8	VL, Z/K, hele plangebied
14-06-2024	02.15-05:15, 13 °C, zwaarbewolkt, 2 Bft	05.11/22.02	8	VL, Z/K, hele plangebied
30-06-2024	22:00-00.35, 16°C, halfbewolkt, 3 Bft	05.16/22.03	8	VL, Z/K, hele plangebied

2.2 Huismusonderzoek

Het huismusonderzoek is in de optimale periode uitgevoerd conform het document "Kennisdokument Huismus" (versie 2.1, februari 2023) uitgevoerd door middel van 2 gerichte inventarisaties in de periode 1 april - 15 mei, onder gunstige weersomstandigheden (niet te koud, weinig wind) en geschikte tijdstippen waarop veel activiteit te verwachten is (zie tabel 2.2). Hiermee wordt tevens voldaan aan de aangescherpte onderzoeksrichtlijnen die de provincie Gelderland hanteert ten opzichte van het kennisdocument. De huismusinventarisaties zijn uitgevoerd door 2 personen per ronde. De inventarisaties duurden minimaal 1 uur per ronde. Bij de inventarisaties is gebruik gemaakt van een verrekijker. Er is gelet op alle vormen van territorium- en nestindicerend gedrag zoals zingende mannetjes op de daken, huismussen die onder dakpannen of in andere openingen verdwijnen, aanvoeren van nestmateriaal en voer en aanwezigheid van jongen.

Tabel 2.2: Overzicht inventarisaties huismus clusters 311.003, 311.007 & 314.003 Heerde.

Datum	Periode-Temp-Weer	zonsondergang/ -opkomst	Aantal personen	locatie en doel inventarisatie huismus = HM
08-04-2024	08.00-09.25, 12-13°C, bewolkt, 1 Bft	06.51	2	HM
13-05-2024	09:10-10.45, 21-23°C, zonnig, 1-2 Bft	05.41	2	HM

2.3 Gierzwaluwonderzoek

Het Gierzwaluwonderzoek is grotendeels uitgevoerd conform de richtlijnen van het "Kennisdokument Gierzwaluw 2.0". De provincie Gelderland hanteert echter aangescherpte onderzoeksrichtlijnen ten opzichte van het kennisdocument. Samengevat houdt dit in dat 3 gerichte inventarisaties zijn

uitgevoerd in de periode 1 juni - 15 juli, met minimaal 10 dagen tussen de bezoeken en tenminste één bezoek in juli. De inventarisaties zijn uitgevoerd vanaf ongeveer 1,5 uur voor zonsondergang tot minimaal een half uur na zonsondergang, omdat gierzwaluwen regelmatig pas terugkeren naar hun nest na zonsondergang (zie tabel 2.3). De onderzoeken zijn uitgevoerd door ervaren onderzoekers van De Slijpkruik Ecologie. De gierzwaluwinventarisaties zijn uitgevoerd door minimaal 4 personen per ronde (zie tabel 2.3 voor details per inventarisatieronde).

Tabel 2.3: Overzicht inventarisaties gierzwaluw clusters 311.003, 311.007 & 314.003 Heerde.

Datum	Periode-Temp-Weer	zonsondergang/ -opkomst	Aantal personen	Locatie en doel inventarisatie gierzwaluw = GZ
08-06-2024	20.25-22.30, 16°C, halfbewolkt, 3 Bft	21.56	4	GZ
30-06-2024	20:30-22.35, 18-16°C, halfbewolkt, 3 Bft	22.03	4	GZ
14-07-2024	20.20-22.25, 19-16°C, zonnig, 2 Bft	21.54	4	GZ

3. Resultaten inventarisaties

3.1.1 Verblijfplaatsen vleermuizen

Tijdens het onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen is één mogelijk jaarrond gebruikte paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Verder zijn gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis foeragerend of overvliegend waargenomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied.

Inventarisaties paarverblijfplaatsen

Tijdens beide inventarisatierondes van paarverblijfplaatsen is aan de zuidkant een territorium van gewone dwergvleermuis vastgesteld dat overlapt met woningen in het plangebied. Het territorium strekte zich uit tussen de Molenkampseweg, Kamilleweg en Papaverweg. De exacte verblijfplaats kon niet worden vastgesteld maar het is niet uitgesloten dat deze zich in één van de woningen van het plangebied bevindt. Hier dient vanuit te worden gegaan. Er werd geen balts op andere plekken of door andere soorten vastgesteld. Er werd incidenteel wel activiteit van overvliegende of foeragerende gewone en ruige dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen, maar dit was steeds van korte duur en deze dieren vertoonden geen gedrag dat op een verblijfplaats duidt.

Inventarisaties zomer- en kraamverblijfplaatsen

Tijdens de inventarisaties van zomer- en kraamverblijfplaatsen is een kleine verblijfplaats (1 exemplaar) van gewone dwergvleermuis vastgesteld in de hoekwoning Molenkampweg 40. Tijdens de eerste avondronde leek het er al op dat hier een vleermuis uit de nok uitvloog maar dit kon niet met zekerheid worden vastgesteld. Tijdens de ochtendronde werd rond deze gevel een paar minuten gezwermd waarna circa 10 minuten voor zonsopkomst één exemplaar invloog. Bij de andere woningen in het plangebied werden geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Laatvliegers werden voornamelijk ten (zuid)westen van het plangebied gehoord en gezien, die allemaal opgemerkt konden worden voordat ze in de buurt van de woningen van het plangebied kwamen. Binnen het plangebied werden geen (mogelijke) uitvliegers waargenomen en tijdens de ochtendronde werden laatvliegers alleen in de verte gehoord, net als rosse vleermuizen.

Tabel 3.1: Aangetroffen verblijfplaatsen vleermuizen clusters 311.003, 311.007 & 314.003 Heerde.

Locatie	Soort	Functie verblijfplaats
Molenkampweg 40	Gewone dwergvleermuis	Zomer-/Paarverblijf (mogelijk jaarrond in gebruik)

3.1.2 Foerageergebied en vliegroutes vleermuizen

De omgeving van de woningen is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Er is geen sprake van aantasting van essentieel foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen, met mogelijke uitzondering van lichtverstoring. Effecten van lichtverstoring kunnen echter gemakkelijk voorkomen worden door uitsluitend overdag te werken of door geen gebruik te maken van bouwverlichting of door uitstraling van kunstlicht richting boomkronen, groenstructuren en wateroppervlak te vermijden.

3.1.3 Conclusie vleermuizen

Tijdens de onderzoeken is 1 vermoedelijke paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld in de bebouwing binnen het plangebied. De paarverblijfplaats wordt mogelijk jaarrond gebruikt. Er werden geen andere functies of verblijfplaatsen van andere vleermuissoorten aangetroffen.

De omgeving van de woningen is geschikt als foerageergebied voor vleermuis, maar het betreft met zekerheid geen essentieel foerageergebied, door de aanwezigheid van ruim voldoende alternatieven in de omgeving. Van een vaste vliegroute is binnen het plangebied geen sprake.

Vanuit de zorgplicht, afdeling 1.3 van de Omgevingswet, dient onnodige lichtverstoring van foerageergebied (met name de waterpartij ten noorden van het plangebied) in de actieve periode voorkomen te worden. Dit kan door uitsluitend overdag te werken en als dit niet mogelijk is door tijdens werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst uitstraling van eventuele bouwlampen naar boven of richting voorgenoemde structuren te voorkomen. Gebruik bijvoorbeeld afschermd armaturen, beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik 'batlampen' en plaats niet meer verlichting dan nodig.

3.2 Huismus

In totaal zijn 12 nestplaatsen van huismussen aangetroffen binnen het plangebied. De nestplaatsen zijn enigszins geconcentreerd in het westelijke deelgebied en in de meest zuidelijke woonblokken. Ten noorden van de Marijkeweg zijn 7 nestplaatsen aangetroffen, ten zuiden gaat het om 9 nestplaatsen. Zie afbeelding 3.1 voor de exacte locaties van de waargenomen nestplaatsen. De nestplaatsen zijn vastgesteld op basis van waargenomen nestindicerend gedrag van huismussen, namelijk: zingende mannetjes in de dakgoot of op de nok, verplaatsingen met voedsel of nestmateriaal en het in- en uitvliegen van huismussen in potentiële nestopeningen. Ook in de omringende straten werden relatief veel huismussen gehoord en gezien met uitzondering van de woningen tussen Papaverweg en Roggeweg ten oosten van het plangebied waar in het verleden veel potentiële nestplekken verloren zijn gegaan door renovatiewerkzaamheden waarbij de gehele dakconstructie vervangen is.

Tabel 3.2: Aangetroffen nestplaatsen huismus clusters 311.003, 311.007 & 314.003 Heerde.

Locatie	Soort	Functie verblijfplaats
Papaverweg 1, 11	Huismus	nestplaats (2x)
Kamilleweg 4, 14	Huismus	nestplaats (2x)
Kamilleweg 61, 65, 69	Huismus	nestplaats (3x)
Kamilleweg 24, 28, 32, 34, 36	Huismus	nestplaats (5x)

3.3 Gierzwaluw

Er zijn geen nestplaatsen van gierzwaluw vastgesteld in de woningen behorend tot het plangebied. Ten noorden en noordwesten van het plangebied en ook in zuidelijke richting zijn meerdere nestplaatsen van gierzwaluw vastgesteld maar deze bevinden zich buiten de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden in dit plangebied. Er is naast in- of uitvliegende dieren ook

Afbeelding 3.1: Aanwezigheid van beschermde soorten clusters 311.003, 311.007 en 314.003 Heerde binnen het plangebied (lichtblauw kader). Alleen de verblijfplaatsen in woningen behorend tot het plangebied zijn weergegeven. Bron ondergrond: Pdok viewer luchtfoto (app.pdok.nl/viewer).

Legenda

Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	laatvlieger
(zomer)verblijf/ nestplaats		
paarverblijf		
kraamverblijf		
foerageer-/ leefgebied		
vliegroute		
passeerlocatie		

Vogels	huismus	gierzwaluw	spreeuw
(zomer)verblijf/ nestplaats			
essentieel foerageer-/ leefgebied		n.v.t.	

extra aandacht besteed aan eventuele roepende gierzwaluwen vanuit bebouwing maar dergelijk gedrag werd niet waargenomen, ook niet tijdens de avondrondes naar vleermuizen die officieel niet gecombineerd werden met gierzwaluwonderzoek. Nestplaatsen van gierzwaluw zijn daarom uitgesloten binnen het plangebied.

Tabel 3.1: Aangetroffen verblijfplaatsen gierzwaluw clusters 311.003, 311.007 & 314.003 Heerde.

Locatie	Soort	Functie verblijfplaats
-	-	-

3.4 Overige soorten

De bebouwing en groenstructuren binnen het plangebied zijn geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels. Algemene broedvogels kunnen nestelen in dichte struiken, klimop, bomen en andere structuren met voldoende beschutting in tuinen en plantsoenen rond de woningen. Bij de onderzoeken naar huismus zijn geen nestplaatsen van spreeuw vastgesteld.

4. Conclusie en advies

4.1 Verblijfplaatsen vleermuizen

- De onderhoudswerkzaamheden aan de bebouwing leiden tot verstoring en vernieling van 1 paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis, die mogelijk jaarrond gebruikt wordt. Er is daarom sprake van overtreding van de omgevingswet, artikel 5.1, lid 2g ten aanzien van vleermuizen. Hiervoor is een 'omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit' noodzakelijk. Een onderdeel van een omgevingsvergunningaanvraag is een activiteitenplan waarin wordt beschreven welke maatregelen getroffen moeten worden om negatieve effecten op aanwezige vleermuizen zoveel mogelijk te voorkomen of te compenseren. Belangrijk is dat alle woningen op diervriendelijke wijze natuurvrij worden gemaakt, ongeacht of er tijdens de onderzoeken vleermuizen zijn aangetroffen. Het doden of verwonden van individuen dient voorkomen te worden, hiervoor kan geen vergunning verkregen worden.
- Woonstichting Triada maakt voor dit project mogelijk gebruik van de generieke omgevingsvergunning voor flora en fauna activiteiten die momenteel bij de provincie Gelderland wordt aangevraagd, maar uit voorzorg wordt in eerste instantie voor dit specifieke project een omgevingsvergunning aangevraagd omdat de generieke omgevingsvergunning nog niet verkregen is. De werkzaamheden dienen volledig conform de vergunningvoorschriften te worden uitgevoerd. Er kan pas gestart worden nadat de vergunning verkregen is. Aangezien er alleen zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn aangetroffen is ten aanzien van vleermuizen geen maatwerk vereist ten opzichte van de verplichte standaardmitigatie volgens de handreiking generieke omgevingsvergunning (versie februari 2024).

4.2 Foeragegebieden en vliegroutes vleermuizen

- De werkzaamheden en ontwikkelingen leiden niet tot het verstoren van essentieel foeragegebied of vliegroutes van vleermuizen. Wel dient uitstraling van verlichting richting bomen en gebouwen buiten het plangebied voorkomen te worden.

4.3 Huismus

- Binnen het plangebied zijn in totaal 12 nestplaatsen van huismus onder de pannendaken vastgesteld. De werkzaamheden zijn gepland in de periode september - december, dit is buiten het broedseizoen van de huismus. Er zijn bovendien geen werkzaamheden aan de dakconstructie (dakpannen, dakbeschot en dergelijke) of andere potentiële nestplaatsen

voorzien. Ook andere delen van de functionele leefomgeving blijven behouden. Door de gefaseerde uitvoering staan hooguit twee blokken tegelijk in de steigers en wordt een klein deel van de functionele leefomgeving (schuil- of slaappleatsen, zandbaden etc) tijdelijk minder geschikt. Er blijven te allen tijde voldoende alternatieven beschikbaar. Onder deze voorwaarden (uitvoering volledig buiten broedseizoen, behoud van nestplaatsen, gefaseerde uitvoering) is van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van huismus geen sprake.

Onderstaande alinea geldt alleen als er toch werkzaamheden aan de dakconstructie worden uitgevoerd of wanneer de werkzaamheden overlappen met het broedseizoen (globaal maart t/m augustus):

- Als er toch werkzaamheden aan de dakconstructie (pannen, dakbeschot) worden uitgevoerd óf wanneer tijdens het broedseizoen (globaal maart t/m augustus) werkzaamheden aan de buitenkant van de woningen worden uitgevoerd dan kunnen de werkzaamheden leiden tot verstoring of vernieling van jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus. In dat geval is sprake van overtreding van de omgevingswet, artikel 5.1, lid 2g, ten aanzien van huismus en is een 'omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit' noodzakelijk. Een onderdeel van een omgevingsvergunningaanvraag is een activiteitenplan waarin wordt beschreven welke maatregelen getroffen moeten worden om negatieve effecten op aanwezige huismussen en hun leefgebied zoveel mogelijk te voorkomen of te compenseren. Belangrijk is dat alle woningen op diervriendelijke wijze natuurvrij worden gemaakt, ongeacht of er tijdens de onderzoeken huismussen zijn aangetroffen.

4.4 Gierzwaluw

- Er zijn geen nestplaatsen van gierzwaluw aangetroffen binnen het plangebied. De werkzaamheden worden volgens planning bovendien geheel buiten het broedseizoen van gierzwaluw uitgevoerd en potentiële nestplekken blijven behouden. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van de gierzwaluw.

4.5 Overige soorten

- Vanwege de aanwezigheid van huismussen worden de werkzaamheden buiten het broedseizoen van huismus uitgevoerd. Dit is ook buiten het broedseizoen van vrijwel alle andere te verwachten vogelsoorten, met mogelijke uitzondering van duiven. Houd naast broedgevallen in bebouwing ook rekening met algemene broedvogels in groenstructuren binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, bijvoorbeeld in gevelbegroeiing. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient een broedvogelcheck te worden uitgevoerd om vast te stellen of er geen broedgevallen in de gebouwen, bomen, struiken of nestkasten binnen of in de invloedssfeer van de bomen zijn gesitueerd.
- Uit de ecologische quickscan is gebleken dat effecten op andere verblijfplaatsen en functies van beschermde soorten, zoals verblijfplaatsen van marters zijn uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen, zoals een activiteitenplan en omgevingsvergunning noodzakelijk ten aanzien van overige soorten, anders dan hierboven beschreven.

5. Wettelijk kader

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Onder de Omgevingswet zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage IX van de Omgevingswet. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling

en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Meer informatie over de Omgevingswet is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

